

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central
(judecător Nicolae Șova)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Angela Bostan, Veronica Negru și Anatol Pahopol)

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență
Președintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” împotriva Biroului Vamal Chișinău și Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la anularea actului de inspecție,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 30 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 29 aprilie 2016, Societatea cu răspundere limitată „Catol Lux” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău și Serviciului Vamal al Republicii Moldova, prin care a solicitat anularea actului de inspecție nr. 3027I10489 din 29 februarie 2016, obligarea Biroului Vamal Chișinău să aplice metoda de calcul conform art.10 alin. (2) și art. 11 al Legii tarifului vamal și obligarea Biroului Vamal Chișinău să restituie Societății cu răspundere limitată “Catol Lux” sumele achitate excedentar cu titlu de taxe și impozite vamale pentru importul mărfii, în mărime de 63 935 lei 78 bani (f.d.3-6).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 29 februarie 2016 S.R.L. „Catol Lux” a importat mărfuri destinate comercializării pe teritoriul Republicii Moldova, și anume - perii pentru curățat parbrize auto. La aceeași dată, S.R.L. „Catol Lux” a declarat valoarea mărfii în vamă, perfectând în acest sens Declarația Primară nr.IM30294I10489, indicând suma de 15 707, 50 dolari SUA, echivalentul sumei de 314 985, 64 lei și declarația complementară, indicându-se suma de 314 985, 64 lei.

Reclamantul menționează că, potrivit facturii Invoice nr. DR201509 din 17 septembrie 2015, prețul mărfurilor comandate de către S.R.L. „Catol Lux” de la producătorul NINGBO HUAYI IMPORT AND EXPORT CO., LTD, constituie suma 14 107,50 dolari SUA, preț ce nu include cheltuieli de transport.

Accentuează că, potrivit paginii Documentelor anexate la nr. declarației 10489, declarantul S.R.L. „Catol Lux”, la momentul devamării, a anexat următoarele acte: factura comercială (Invoice) NINGBO HUAYI IMPORT AND EXPORT CO., LTD în sumă de 14 107, 50 dolari SUA; contractul nr. 1 încheiat între S.R.L. „Catol Lux” și NINGBO HUAYI IMPORT AND EXPORT CO., LTD; informații cu mărfuri identice; informații și date despre tranzacții cu mărfuri similare; date cu privire la costul unitar al mărfii; calculul firmei producătoare pentru prețul de cost al mărfurilor evaluate; adițional Agreement între S.R.L. „Catol Lux” și NINGBO HUAYI IMPORT AND EXPORT CO., LTD; contractele cu terțe persoane și corespondența comercială; facturile pentru decontări; documentul de plată pentru cheltuielile de transportare; cataloagele, ofertele de preț ale firmelor producătoare/vânzătorului.

Relatează reclamantul că, suplimentar la data de 22 februarie 2014 a mai prezentat organului vamal contracte însoțite cu price-list, din care rezultă că S.R.L. „Catol Lux” cumpără de la alte companii asemenea marfă și din care rezultă prețul acestor produse; facturi, prin care S.R.L. „Catol Lux”, vinde asemenea produse către alți cumpărători, și din care rezultă prețul acestor produse, realizate pe teritoriul Republicii Moldova; precum și calculele privind descifrarea prețului produselor de realizare a produselor importate de către S.R.L. „Catol Lux”.

Consideră că, Biroul Vamal Chișinău, în lipsa unor motive întemeiate a dispus majorarea valorii mărfii în vamă până la suma de 194451,86 lei, fără a verifica actele prezentate de către declarant, or, declarantul S.R.L. „Catol Lux” a prezentat toate actele necesare pentru ca Biroul Vamal să efectueze devamarea în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă sau a prețului efectiv plătit sau de plătit. Prin urmare consideră că, actul de Inspecție nr. 3029I10489 din 29.02.2016 privind majorarea valorii mărfii în vamă, specificate în declarația vamală nr. IM4I10489 din 29 februarie 2016, este ilegal și contrar legii, din care considerent urmează a fi anulat, deoarece, la emiterea actului de Inspecție Nr.3029I10489 din 29.02.2016 Biroul Vamal Chișinău, a încălcat prevederile art. 10 a Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997.

Remarcă faptul că, organul vamal nu a motivat necesitatea aplicării metodei de rezervă, ceea ce contravine prevederilor art. 17 din Legea cu privire la tariful vamal. De asemenea, organul vamal nu a făcut referire la sursele utilizate pentru determinarea valorii în vamă, dar dimpotrivă a luat în calcul prețurile utilizate obligatoriu de către organul vamal la verificarea determinării valorii în vamă, iar suma de 194 451, 86 lei a fost calculată excesiv, deoarece la calcularea acesteia, Biroul Vamal a ignorat dispozițiile Legii cu privire la tariful vamal și ale Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 600 din 14 mai 2002.

La data de 03 martie 2017, SRL „Catol Lux” a depus o cerere suplimentară (f.d.93-94), în conținutul căreia a indicat că potrivit declarației vamale inițiale din 29.02.2016, SRL „Catol Lux”, la pct. 46 a declarat valoarea mărfii în vamă în sumă de 314 985,64 lei, însă, conform pct. 47 calculul impozitelor este 102307,33 lei. În același timp, potrivit declarației ulterioare din 29.02.2016, la rubrica nr. 46 s-a dispus majorarea valorii mărfii în vamă cu suma de 509 437,60 lei, iar potrivit pct. 47 calculul impozitelor este 165465,30 lei, și prin

urmare, SRL „Catol Lux” consideră că Biroul Vamal Chișinău urmează să restituie societății reclamante suma valorii majorate în mărime de 63157,97 lei.

SRL „Catol Lux” a solicitat instanței de fond anularea actului de inspecție nr.3027I10489 din 29 februarie 2016, obligarea Biroului Vamal Centru să aplice metoda de calcul conform art.10 alin.(2) și art. 11 al Legii tarifului vamal și obligarea Biroului Vamal Centru să restituie Societății cu răspundere limitată “Catol Lux” sumele achitate excedentar cu titlu de taxe și impozite vamale pentru importul mărfii și anume în sumă de 63 157 lei 97 bani.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 30 martie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Catol Lux”, s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 104, 110-118).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Catol Lux” și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2017 (f.d. 144-157).

În motivarea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată au statuat că, în rezultatul verificării corectitudinii determinării de către declarant a valorii în vamă, colaboratorii vamali au constatat că metoda nr.1 de determinare a valorii în vamă nu poate fi aplicată, deoarece documentele prezentate nu întrunesc condițiile prevăzute de art. 11 alin. (4) a Legii nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal și pct.13,14,15 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002. Mai mult, la verificarea valorii în vamă de către organul vamal, a fost stabilită clasificarea greșită a poziției tarifare, precum și o diminuare a valorii în vamă anunțate, fapt notificat în actul de inspecție contestat. A fost constatat că, majorarea valorii în vamă s-a datorat faptului că, datele prezentate de către declarant au fost insuficiente pentru atribuirea și respectiv acceptarea metodei de determinare a valorii nr. 1, iar autoritatea vamală a determinat valoarea în vamă de sine stătător prin aplicarea metodei de rezervă.

Instanța de apel a remarcat că, organul vamal a fost în imposibilitate de a aplica metodele de determinare a valorii în vamă prevăzute de art. art. 12, 13, 15, 16 ale Legii cu privire la tariful vamal din următoarele motive: - metodele 2 și 3 (art. art. 12, 13 Legea cu privire la tariful vamal) de determinare a valorii în vamă a mărfii în baza tranzacțiilor cu mărfuri identice sau similare au fost imposibil de aplicat, deoarece organul vamal nu dispune de date cu privire la importul în Republica Moldova de mărfuri identice sau similare aproximativ în aceeași cantitate și în aceleași condiții comerciale; - metoda nr.4 în baza costului unitar al mărfii (art. 15 Legea cu privire la tariful vamal) nu a putut fi aplicată reieșind din faptul că organul vamal nu a dispus de informații privitor la toate documentele necesare pentru determinarea valorii în vamă a mărfii și nici declarantul nu a prezentat astfel de informații; - metoda de determinare a valorii în vamă nr. 5 în baza valorii calculate nu a fost aplicată, deoarece nu au fost prezentate datele de la producător cu privire la costul de producere a mărfii. deși companiei SRL „Catol Lux” i-au fost solicitate conform fișei act din 29.02.2016, acte suplimentare, actele respective nu au fost prezentate organului vamal, fiind în schimb acceptate mențiunile colaboratorilor vamali și majorată valoarea mărfii în vamă.

Nefiind de acord cu deciziile menționate, la 02 noiembrie 2017, în termenul prevăzut de lege, Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 și a hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 30 martie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material.

Verificând argumentele invocate de reprezentantul recurentului în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 23 noiembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimaților o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 171). Având în vedere că intimații nu au prezentat referință în termenul acordat, admisibilitatea recursului urmează a fi decisă în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2017 a fost depus la greșa Curții Supreme de Justiție la data de 02 noiembrie 2017 (f.d. 160), prin urmare se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Catol Lux”, Țaran Igor, care este reprezentantul unei părți a procesului, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară.

Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyian contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, reprezentantul recurentului a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanțele inferioare, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în prima instanță, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Catol Lux” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton